

Ментальне здоров'я також потребує уваги. Освіта має сприяти розвитку емоційної і соціальної інтелігенції та надавати підтримку студентам у вирішенні питань здоров'я.

Загалом, сучасна освіта повинна бути готовою відповідати на суспільні виклики та надавати студентам знання, навички та цінності, які допоможуть їм не лише успішно інтегруватися у сучасне суспільство, а й активно сприяти його розвитку та покращенню.

ЛІТЕРАТУРА

1. Structural Components of Social Subjectivity of Modern Student Youth: Subject Dispositions and Internal Qualities / I. Nechitailo et al. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. 13/01-XXXII. P. 40–47. (Web of Science).

Сергієнко Лаура Романівна
Науковий керівник – ст. викл. Кібенко Л.М.
Державний біотехнологічний університет

ЛАТИНСЬКА МОВА – НЕ МЕРТВА МОВА

Хоча зараз латинська мова не вживається так широко, як англійська, німецька чи іспанська, вона не вважається мертвою, оскільки є офіційною мовою римсько-католицької церкви. Твори великих римських письменників, що дійшли до наших днів, написані латиною, і більшість з них зараз читаються в оригіналі. А також треба пам'ятати використовуючи латинь, що ця мова є матір'ю для багатьох сучасних європейських мов.

Латинська мова належить до італійської групи індоєвропейської родини мов. Найбільш ранні письмові пам'ятки латинської мови походять, ймовірно, з кінця VI – початку III ст. до н. е. На півночі Італії латинська мова перебувала під впливом кельтських діалектів, а у Центральній Італії – етрусської мови. Вплив грецької мови і літератури на латину сприяв формуванню її як великої літературної мови. Грецька література вперше була перекладена на латинську мову в другій половині III ст. до н. е.

Під час розширення давньоримської держави латинську мову витіснили інші італійські мови і діалекти, що зайняли панівне становище в Західній Європі. Останнім претендентом на першість як офіційна мова поряд з латинською була осканська мова, яка була офіційною мовою антиримської коаліції у 91–81 рр. до н. е. Аж до XVIII століття латинська мова залишався мовою науки і дипломатії.

Згодом латинська мова стала офіційною мовою християнства. Біблія була перекладена на латинську мову, і датується 405 р. н.е. Для неї характерні лексика і стилістичні особливості так званої «пізньої латині» (200–600 роки н. е.), а також запозичення з усіх середньовічних мов Західної Європи. Деякі латинські

церковні терміни – запозичені з грецької мови, наприклад, *episcopus* (єпископ) і *sabbatum* (шабат, священний день відпочинку).

Ще до розпаду Римської імперії латинська мова поступово почала втрачати статус єдиної писемної мови, а згодом була витіснена іншими романськими мовами. Але натомість багато римських письменників продовжували використовувати латинську мову поряд з рідним діалектом, у приклад того можна навести – твори Боккаччо, Данте і Петрарки, великих італійських письменників XIII століття.

Зараз латинь є офіційною мовою римо-католицької церкви, хоча богослужіння проводяться рідною мовою. Шведський натураліст Карл Лінней створив латинською мовою систему рослинного і тваринного світу і навіть зараз латинь використовують при вивченні медицини, зоології та інших наук.

Основна лінгвістична проблема, з якою зіткнулися римляни, була пов'язана з формуванням лексичної бази і формулюванням правил синтаксису, які б сприяли вираженню світової могутності держави і силі ораторського мистецтва. Так була створена група абстрактних іменників, що складають основу ораторського мистецтва багатьох мов і зараз. Крім того, лексична база включала сільськогосподарську і військову термінологію, що відображала історію розвитку римського суспільства. Наприклад, суфікс *grex* (стадо, натовп) стало коренем таких слів, як *congregatio* (асоціація) і *egregius* (відомий, видатний).

Незважаючи на те, що латинська мова вважається іноземною мовою, вивчення її має ряд дуже важливих особливостей.

Більшість сучасних методик вивчення іноземних мов ґрунтується на комунікативному підході. Викладання і вивчення латини і сьогодні залишається більш класичним, основний метод - це граматико-перекладний метод. Для вивчення сучасних мов комунікативний підхід є актуальним, так як він розрахований на розвиток навичок розмовної мови, а от для вивчення латинської мови - не дуже, так як розмовна латина більше не є засобом повсякденного спілкування.

Зазвичай вивчення латині будується на читанні текстів, виконуваних граматичних вправ, а також перекладі речень або текстів. Тож для того щоб плідно вивчати латинь треба знати багато слів та кожен день поповнювати свої знання. Вивчення цієї мови вимагає бути зацікавленим у своїй справі, а також старанно працювати.

Щоб «оживити» процес і додати мотивації, на заняттях з латинської мови досить часто відводиться кілька хвилин для історії античності, а також студенти отримують завдання, які б демонстрували їм, як можна з легкістю знаходити застосування вже набутих знань з латинської мови – знаходити латинські чи грецькі корені в складних наукових термінах, іноземних словах, розуміти деривати, читати численні епіграфи на латині, цитати, написи на будинках і предметах, девізи компаній і держав – і що вони ніколи не будуть лежати мертвим вантажем на їхній душі. А знадобляться і не один раз за все життя.